

ESTIMAR CATALUNYA

S'avé sempre a la veritat qui afirma que el Catalanisme ha nat i progressat a causa de l'amor dels catalans a llur contrada. Sia tradicionalista, sia conservador, sia progressista, el català, quan, regenerat per la gràcia de l'amor a la comunitat, ha intervingut en política, ho ha fet endut per aquesta afecció. Haurà projectat, en el seu fur intern, una imatge de Catalunya benauradament medieval, o pacíficament menestral o arriscadament progressista socialment i políticament; tant se val: el motor únic ha estat l'amor a la col·lectivitat de gents que parlen català.

Costa d'admetre que no estimen Catalunya els qui no s'avenen a viure darrera uns finestrals gòtics; o els qui voldrien, al contrari, que ens vestíssim tots plegats com els súbdits de Jaume I. O, encara, els qui pretenen que res no s'acosta tant a un esclau com un català, i voldrien veure ceretans, indigetes, ausetans, laietans, ilergetes i cossetans, regits a la manera moscovita. Costa tant, que ens és desagradable àdhuc el fet de veure establerta aquesta competència. No es pot dir mai: En Tal no estima Catalunya perquè refusa el porró, l'espardenya, les excursions a Montserrat i la sopa de farigola. O, en Tal Altre no l'estima perquè només col·lecciona goigs, fa el pessebre pels volts de Nadal i en música només admet el flabiol, el tamborí i la tenora.

No es pot dir. No podem negar la catalanitat de ningú, sia individualista, sia col·lectivista, en tant que Catalanisme vol dir amor de la terra natal. Tots estimen Catalunya, tots són catalans els qui reconeixen com a motor de llur activitat política i social precisament aquell amor. Ningú no es pot atribuir l'exclusiva en aquest abandó generós del pur egoisme individual a la causa comuna. Ningú no és més català que altri en tant que tots reconeixen l'amor a la comunitat com a motivació única de llur punt de vista divergent. Els qui la volen Blanca, els qui la volen Negra i els qui la volen Tal-com-És, tots, mentre no hi haurà un fet concret que justifiqui la malfiança, són lleials al terror.

Les dificultats branquen i fullen en concretar aquell fet. Puix que un us dirà que voler Catalunya «així» no és tan català com voler-la «aixà». No creiem, però, en llur imperabilitat. Si Catalunya és «una» i indivisible —per què no?— tot allò que no afecta l'essència mateixa de la seva unitat, tot allò que no impossibilita la tasca més urgent que és la del propi recobrament i la de la reconstrucció prèvia a la seva realització i a la seva progressió, és secundari.

Per a un català, el signe d'unió entre els compatriotes és un signe d'amor: al Fet

català i a la Idea que l'impulsa. Els qui estimen o accepten Catalunya es retroben. Per sota i per damunt les banderes. D'ací que, essent sovint una minoria els catalanistes de cada vila, de cada ciutat de Catalunya, són ells qui donen el to a les faccions. I quan més obertes són les hostilitats, els catalans s'haurien de donar les mans i oblidar llurs discòrdies.

Vegeu com reconeixereu el català addicte: per un acte també d'amor: acostar-se als altres, errats en la lluita o ofuscats en la victòria, per enfortir el lligam comú.

Mentre Catalunya no haurà assolit la seva plenitud, reconeixereu els qui l'amen i estimen per la promptitud a desertar de les faccions, a reconèixer l'error o l'ofuscació, a subordinar llurs activitats polítiques a una sola activitat solidària: establir un front més ample per fer el combat menys dur.

J. V. Foix

[11-I-1935]